20/09/2019

Ο Μητρ. Πειραιώς για το “Πέτρειο Δόγμα του Παπισμού”

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Πειραιώς

Του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πειραιώς κ. Σεραφείμ

Μέ ἀφορμή τήν πρόσφατη γνωστοποίηση ἀπό τό Βατικανό καί τόν διακατέχοντα ἀντικανονικῶς τό πάλαι ποτέ περίπυστο Πατριαρχεῖο τῆς Δύσεως «Πάπα Φραγκῖσκο» τῆς συνοδευτικῆς ἐπιστολῆς του πρός τόν Παναγιώτατο Οἰκουμενικό Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως-Νέας Ρώμης κ.κ. Βαρθολομαῖο διά τά «δωρηθέντα» καί φερόμενα ὡς ἀποτμήματα Λειψάνων τοῦ ἁγίου ἐνδόξου Ἀποστόλου καί Πρωτοκορυφαίου Πέτρου ἐπισημαίνομε τό εἰς τό πόνημα μας «Αἱ Αἱρέσεις τοῦ Παπισμοῦ», Ἀθήνα 2009, σχετικό κεφάλαιο (https://imp.gr/wpcontent/uploads/2019/04/002_ oi_aireseis_tou_papismou.pdf) πού καταδεικνύει τήν σαθρότητα τῶν ἰσχυρισμῶν ὅτι ὁ Ἀπόστολος Πέτρος μετέβη στήν παλαιά Ρώμη καί ἵδρυσε τήν ἐκεῖ Ἐκκλησία καί ὅτι δῆθεν ἐκεῖ μαρτύρησε καί ὅτι τοιουτοτρόπως θεμελίωσε τό «Πέτρειο» δόγμα καί τήν ἐφ’ὅλης τῆς Ἐκκλησίας ἐξουσία τοῦ Ἐπισκόπου τῆς παλαιᾶς Ρώμης. Ἡ δωρεά τῶν φερομένων ὡς ἀποτμημάτων τῶν λειψάνων τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου ὑποκρύπτει μία ἀκόμη προσπάθεια θεμελιώσεως τοῦ «Πετρείου» δόγματος πού κατά καιρούς ἐπεδιώχθη νά θεμελιωθεῖ στά γνωστά πλαστογραφημένα κείμενα τῆς ψευδοκωνσταντίνειας

δωρεᾶς, τῆς ψευδοπιπίνειας δωρεᾶς, τῶν ψευδοϊσιδωρείων διατάξεων καί τῶν ψευδοκλημεντίων.

«... Ἀπεδείξαμεν διά τῆς ἑρμηνείας ὅλων τῶν σχετικῶν πρός τό ἡμέτερο ἐπίμαχον θέμα χωρίων τῆς Γραφῆς ὅτι ὁ ἀπόστολος Πέτρος οὐδέν «πρωτεῖον» διοικήσεως ἤ ἐξουσίας ἐπί τῶν λοι-πῶν ἀποστόλων καί τῆς ὅλης Ἐκκλησίας ἔλαβε παρά τοῦ Κυ-ρίου (κατά τήν σύμφωνον περί τῆς ἀληθοῦς ἐννοίας τῶν χωρίων τούτων γνώμην τῶν μεγάλων πατέρων τῆς Ἐκκλη-σίας), ὥστε νά δύναται νά μεταδώσῃ τοιαύτην ἐξουσίαν εἰς οἱονδή-πο-τε πνευματικόν διάδοχόν του (καίτοι οἱ ἀπόστολοι δέν εἶ-χον προσωπικούς πνευματικούς διαδόχους, ὡς ἱδρυταί πολ-λῶν Ἐκκλησιῶν). Ἀπεδείξαμεν ὡσαύτως ὅτι ἐν τῇ συνοδικῇ διοικήσει τῆς πρώτης Ἐκκλησίας τῶν Ἱεροσολύμων, ἥν ἀπε-τέλεσαν ἰσοτίμως οἱ δώδεκα ἀπόστολοι (μετά τήν συνοδικήν καί πάλιν ἐκλογήν τοῦ Ματθίου) εἶχε μέν ὁ ἀπ. Πέτρος τιμη-τικήν τινα διάκρισιν, εἰσηγούμενος τά ὑπό συζήτησιν θέματα ἤ ὁμιλῶν πρῶτος, δέν εἶχεν ὅμως οὔτε τήν ἡγεσίαν τῆς διοι-κήσεως, οὔτε τήν τιμητικήν αὐτῆς ἁπλῶς προεδρίαν, διότι καί ταύτην κατεῖχεν ὁ ἀπόστολος ‘Ιάκωβος. Θά παραθέσωμεν δέ τώρα συνοπτικῶς τάς σαφεῖς ὡσαύτως μαρτυρίας τῆς Γραφῆς, ἀλλά καί τῆς ἱστορίας, ἐξ ὧν πλήρως, καί καθ’ ἡμᾶς, ἀποδεικνύεται ὅτι ὁ ἀπόστολος Πέτρος οὔτε ἱδρυτής ὑπῆρξε τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρώμης, οὔτε ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἐμαρτύ-ρησε· οὔτε κἄν μετέβη εἰς αὐτήν.

Μεταξύ τῶν μαρτυριῶν τούτων, αἱ πλεῖσται τῶν ὁποίων ἐκτε-νέ-στερον ἀναπτύσσονται ἐν τῇ περισπουδάστῳ ἱστορικῇ μελέτῃ τοῦ ἁγίου Νεκταρίου περί τῶν αἰτίων τοῦ Σχίσματος, σελ. 12-40[1], θά προτάξωμεν καί ἡμεῖς τήν Α΄ καθολ. ἐπιστολήν τοῦ ἀποστόλου Πέτρου «πρός τούς ἐκλεκτούς παρεπιδήμους διασπορᾶς Πόντου, Γαλατίας, Καπαδοκίας, Ἀσίας, καί Βιθυνίας...», γραφεῖσαν περί τό 62 μ.Χ.. Ἐν τῇ ἐπιστολῇ ταύτῃ, καίτοι εἶναι καθολική, ἀποσιω-πᾶ-ται τό ὄνομα τῆς Ρώμης, ἤ διότι ἐγράφη αὕτη ἐκ Ρώμης, ἤ διότι μέχρι τῆς γρα-φῆς της δέν ἐδίδαξεν οὗτος ἐν αὐτῇ. Ἡ πρώτη ὅμως ἐκδοχή ἀποκλείεται ἐξ αὐτῆς τῆς ἐπιστολῆς, ἐ-φό-σον ἀναφέρεται ρητῶς ἐν αὐτῇ ὅτι ἐγράφη ἐν Βαβυ-λῶνι, πρόκειται δέ προφανῶς περί τῆς ἐν Αἰγύπτῳ Βαβυλῶνος (ἐ-φό--σον κατά τάς σαφεῖς μαρτυρίας τῆς Ἱστορίας ἀποκλείεται ἡ ἀρχαία) πρός νότον τῆς ‘Ηλιουπόλεως, ἔνθα ὑπῆρχε καί μεγάλη Ἰουδαϊκή κοινότης καί ναός Ἰουδαϊκός, ἐν ᾧ καί ὁ τά-φος τοῦ προ-φήτου Ἱερεμίου σῳζόμενος. Καί τοῦτο ἐνισχύεται καί ἐκ τῆς ἀξιώσεως τῶν ἐν Αἰγύπτῳ Χριστιανῶν ὅτι ἱδρυτής τῆς Ἐκκλησίας Ἀλεξανδρείας εἶναι ὁ ἀπ. Πέτρος, ὅστις ἐνεπιστεύθη τήν Ἐκκλη-σίαν τῷ ἀκολούθῳ του Εὐαγγελιστῇ Μάρκῳ. Συνάγεται ὅθεν ἐκ τούτων ὅτι μέχρι τῆς συγγραφῆς τῆς Α΄ καθολ. ἐπιστο-λῆς του, ἤτοι μέχρι τοῦ 62 περίπου μ.Χ., ὁ ἀπόστολος Πέτρος δέν εἶχε μεταβῇ εἰς Ρώμην[2].

Ὅτι δέ καί μετά τήν συγγραφήν τῆς πρώτης ἐπιστολῆς του δέν μετέβη ὁ

ἀπόστολος Πέτρος εἰς Ρώμην μαρτυρεῖ ἡ δευτέρα καθολική ἐπιστολή του, ἐφό-σον μάλιστα αὕτη ἐγρά-φη προφανῶς διά τούς ἐξ ἐθνῶν χριστιανούς, ἐνῷ ἡ πρώτη ἐγράφη διά τούς ἐξ Ἑβραίων. Διότι καί ἐν αὐτῇ οὐδόλως ἀναφέρε-ται τό ὄνομα τῆς Ρώμης. Καί τέλος, ὅτι καί περί τά τέλη τοῦ βίου του δέν μετέβη ὁ ἀπόστολος Πέτρος εἰς Ρώμην, βεβαιοῦται ἐκ τῆς Β΄ πρός Τιμόθεον ἐπιστολῆς τοῦ ἀποστό-λου Παύλου, ἐν ᾗ ρητῶς οὗτος γράφει: (Δ΄ 16-17) «...ἐν τῇ πρώ-τῃ μου ἀπολογίᾳ οὐδείς μοι συμπαρεγένετο, ἀλλά πάν-τες μέ ἐγκατέλιπον· ὁ δέ Κύριος μοι παρέστη καί ἐνεδυ-νάμω-σέ με, ἵνα δι' ἐμοῦ τό κήρυγμα πληροφορηθῇ καί ἀκούσῃ πάντα τά ἔθνη». Ἐκ τῆς ἐπιστολῆς ταύτης τοῦ ἀποστόλου Παύλου, γραφείσης περί τά τέλη τοῦ βίου του, βεβαιοῦται σαφῶς, ὅτι κατά τήν συγγραφήν της ὁ ἀπόστολος Πέτρος δέν ἦτο ἐν Ρώμῃ, ἄλ-λως ὁ ἀπόστολος Παῦλος θά ἐμνημόνευεν αὐτοῦ ἀναγκαίως. Ἀποδει-κνύε-ται ὅμως προσέτι, ὅτι καί πρό τῆς συγ-γραφῆς τῆς ἐπιστολῆς ταύτης οὐδόλως εἶχε μεταβῇ ὁ ἀπό-στολος Πέτρος εἰς Ρώμην, διότι δέν ἦτο δυνατόν νά γρά-ψῃ ὁ ἀπόστολος Παῦλος, ὅτι «καί ἐν Ρώμῃ δι' αὐτοῦ ἐπληρο-φορήθησαν καί ἤκουσαν τό κήρυγμα τά ἔθνη», ἐάν προηγου-μένως ὁ ἀπόστολος Πέτρος εἶχε διδάξει ἐκεῖ.

Ὅταν εἰς τάς μαρτυρίας ταύτας τῆς Γραφῆς προστεθῶσι τά ἐν ταῖς Πράξεσι (ΚΗ΄ 14-31) ἀναφερόμενα περί τῆς πρώτης εἰς Ρώμην μεταβά-σεως τοῦ ἀποστόλου Παύλου, ἅτινα ἀναπτύσσομεν ἐν τῇ συνεχείᾳ, ἐν συνδυασμῷ πρός τήν πρός Ρωμ. ἐπιστολήν του, συνάγεται τό ἀναμφισβήτητον συμπέ-ρασμα ὅτι πρό τῆς εἰς Ρώμην μεταβάσεως τοῦ ἀποστόλου Παύλου, ἀλλά καί πρό τῆς συγγραφῆς τῆς Β΄ πρός Τιμόθ. ἐπιστολῆς του, ὁ ἀπόστολος Πέτρος δέν μετέβη εἰς Ρώμην. Ἀποκλείεται ὅμως ὡσαύτως τό ἐνδεχόμενον τῆς ἐκεῖ μεταβά-σεώς του καί μετά τήν συγγραφήν τῆς ἐπιστολῆς ταύτης, γραφείσης, ὡς προείπομεν, ἐν Ρώμῃ ὀλίγον χρόνον πρό τοῦ θανάτου τοῦ ἀποστόλου Παύλου[3], διότι καί λόγος πλέον δέν ὑπῆρχεν, ἐφόσον ἡ Ἐκκλησία τῆς Ρώμης, ἱδρυ-θεῖσα ὑπό τοῦ ἀποστόλου Παύλου, ἠρίθμει ἤδη πλῆθος μαρτύρων, ἀλλά καί χρό-νος ὁμοίως, λόγῳ τοῦ ὅτι μετ' ὀλίγον ἐκινήθη ὁ ἐπί Νέρωνος μέγας διω-γμός, καθ' ὅν πιθανῶς ἐμαρτύρησαν ἀμ-φό-τεροι οἱ ἀπόστολοι, οὐχί ὅμως ἐν Ρώμῃ. Διότι καί περί τού-του οὐδεμία σοβαρά ἱστορική μαρτυρία ὑπάρχει. Πᾶσαι αἱ σχετικαί τοιαῦται, ὡς θά ἀποδειχθῇ ἐν τοῖς ἑπομένοις, ἐστη-ρί-χθησαν καλῇ τῇ πίστει ἐπί τῆς ἀρχαίας παραδόσεως, αὕτη ὅμως ἐβασίσθη ἐπί ἀποκρύφων βιβλίων καί ἀναληθῶν πη-γῶν. Πλήν τούτου, ἀναμφισβήτητοι ἱστορικαί μαρτυρίαι βε-βαιοῦσι τά ἐναντία. Μεταξύ δέ τῶν μαρτυριῶν τούτων ἡ τοῦ ἁγίου Κλήμεντος Ρώμης (88-97 μ.Χ.) ἔχει ὡς ἑξῆς:

«...Ἀλλ' ἵνα τῶν ἀρχαίων ὑποδειγμάτων παυσώμεθα, ἔλθωμεν ἐπί τούς ἔγγιστα γενομένους ἀθλητάς. Λάβωμεν τῆς γενεᾶς ἡμῶν τά γενναῖα ὑπο-δείγματα. Διά ζῆλον καί φθόνον οἱ μέγιστοι καί δικαιότατοι στῦλοι[4] ἐδιώχθησαν καί ἕως θανάτου ἦλθον. Λάβωμεν πρό ὀφθαλμῶν ἡμῶν τούς πρώ-τους ἀποστόλους. Πέτρος

διά ζῆλον ἄδικον οὐχ ἕνα οὐδέ δύο, ἀλλά πλείονας ὑπήνεγκε πόνους καί οὕτω μαρτυρήσας ἐπορεύθη εἰς τόν ὀφειλόμενον τό-πον δόξης. Διά ζῆλον καί ὁ Παῦλος ὑπομονῆς βραβεῖον ὑπέσχε, ἑπτά δε-σμά φορέσας, φυγαδευθείς, λιθασθείς. Κήρυξ γενόμενος ἔν τε τῇ Ἀνα-τολῇ καί τῇ Δύσει, τό γενναῖον τῆς πίστεως κλέος ἔλαβε δικαιοσύνην διδάξας ὅλον τόν Κόσμον καί ἐπί τό τέρμα τῆς Δύσεως ἐλθών καί μαρτυρήσας ἐπί τῶν ἡγουμένων, οὕτως ἀπηλλάγη τοῦ Κόσμου».

Ἐκ τῶν λόγων τούτων τοῦ ἁγίου πατρός συνάγεται τό βέβαιον συμπέ-ρασμα ὅτι ἀμφότεροι οἱ κορυφαῖοι δέν ἀπέ-θανον ἐν Ρώμῃ, ἄλλως οὗτος θά ἐποιεῖτο τούτου μνείαν ὅτι δέν ἀπέθανον ὡσαύ-τως διά τήν κατηγορίαν τοῦ ἐμπρησμοῦ τῆς Ρώμης..., ἀλλ' ἕνεκα ζήλου καί φθόνου· καί τέλος, ὅτι μό-νον ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐγένετο κήρυξ ἐν τῇ Δύσει, «ἐπί τό τέρμα τῆς Δύσεως ἐλθών». Βεβαιοῦται δηλ. προσέτι ὅτι ὁ ἀπόστολος Παῦλος μετέβη καί εἰς Ἱσπανίαν (ἥτις ἀποτελεῖ τό τέρμα τῆς Δύσεως), ὡς ἔγραφε ἐν τῇ πρός Ρωμ. ἐπιστολήν (ΙΕ΄ 23-24): «... ἐπιποθίαν δέ ἔχων ἐλθεῖν πρός ὑμᾶς ἀπό πολλῶν ἐτῶν, ὡς ἐάν πορεύομαι εἰς τήν Σπανίαν, ἐλεύσομαι πρός ὑμᾶς• ἐλπίζω γάρ διαπορευόμενος θεάσασθαι ὑμᾶς καί ὑφ' ὑμῶν προπεμφθῆναι ἐκεῖ...». Καί ὅτι προφανῶς ἐμαρ-τύρησεν ἐκεῖ, «...ἐπί τό τέρμα τῆς Δύσεως, καί κατά τόν Ἅγιον Κλήμεντα, ἐλθών»[5].

Ἀσχέτως ὅμως τοῦ τόπου καί τοῦ χρόνου τοῦ θανάτου τῶν «κορυ-φαίων», ἡ σοβαρωτέρα καθ' ἡμᾶς μαρτυρία τῆς πρό τοῦ ἀπο-στόλου Παύλου μή μεταβάσεως τοῦ ἀποστόλου Πέ-τρου εἰς Ρώμην καί συνεπῶς τῆς μή ἱδρύσεως τῆς Ἐκκλη-σίας τῆς Ρώμης ὑπ' αὐτοῦ ἐξάγεται ἐκ τοῦ παραλληλισμοῦ τῆς πρό Ρωμαίους ἐπιστολῆς, μεθ' ὅσων ἀναφέρονται ἐν ταῖς Πράξεσι τῶν ἀποστό-λων (ΚΗ΄ 14-31) περί τῆς πρώτης εἰς Ρώμην μεταβάσεως τοῦ ἀποστόλου Παύ-λου. Οἱ ἐν Ρώμῃ Χριστιανοί (πρός τούς ὁποίους ἐγράφη ἡ πρός Ρωμαίους ἐπιστο-λή) προήρχοντο προφανῶς ἐξ ἐθνικῶν ἐκ Συρίας, Μακεδο-νίας καί Ἑλ-λάδος, μαθητευσάντων προηγουμένως παρά τῷ ἀπο-στόλῳ Παύλῳ, προφανῶς δέ καί τινων Ἰουδαίων, ἐκ τῆς ἐν Ρώμῃ πολυαρίθμου τότε Ἰουδαϊκῆς κοινό-τητος. Χωρίς νά ἀποτελῶ-σιν οὗτοι ὠργανωμένην Ἐκκλησίαν, συνήρχοντο προ-φανῶς καί ἐδιδάσκοντο εἰς διαφόρους οἴκους, ὡς ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Ἀκύ-λα καί τῆς Πρισκίλλης (Ρωμ. ΙΣΤ΄ 3-4)[6]. Ταῦτα συνάγονται ἐκ τῶν ἐν κεφ. Α΄ 6 καί 15, τῆς ἐπιστολῆς ταύτης ἀναφερομένων (ἔνθα ὁ ἀπό-στολος τονίζει ὅτι εἶναι «ἀπόστο-λος ἐθνῶν» καί... «εἶναι πρόθυμος νά εὐαγγελισθῇ καί τοῖς ἐν Ρώμῃ...»), ἐκ τῶν ἀναφερομένων ἐν Κεφ. ΙΑ΄ 13 τῆς αὐτῆς ἐπιστολῆς «...ὑμῖν γάρ λέγω τοῖς ἔθνεσι...».

Γράφων λοιπόν ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐκ Κορίνθου, κατά τό 58 μ.Χ.[7], πρός τούς χριστιανούς τῆς Ρώμης τονίζει: «...ὥστε με ἀπό Ἰερουσαλήμ καί κύκλῳ μέχρις Ἰλλυρικοῦ πεπληρωκέναι τό Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, οὕτω δέ φιλοτιμούμενον εὐαγγελίζεσθαι, οὐχ ὅπου ὠνομάσθη Χριστός, ἵνα μή ἐπ' ἀλλότριον θεμέλιον

οἰκοδομῶ» (Ρωμ. ΙΕ΄ 19-20) Καί προσθέτει: «...Διό καί ἐνεκοπτόμην τά πολλά τοῦ ἐλθεῖν πρός ὑμᾶς... ἐπιποθίαν δέ ἔχων τοῦ ἐλθεῖν πρός ὑμᾶς ἀπό πολλῶν ἐτῶν, ὡς ἐάν πορεύωμαι εἰς τήν Σπανίαν ἐλεύσομαι πρός ὑμᾶς» (Ρωμ. ΙΕ΄ 22-24). Μήπως καί μόνον ταῦτα δέν εἶναι ἱκανή μαρτυρία ὅτι γράφων ὁ ἀπόστολος Παῦλος πρός τούς χριστιανούς τῆς Ρώμης, ἐγνώριζε καλῶς ὅτι πρό αὐτοῦ «παρ' ἄλλου δέν ὠνομάσθη εἰς αὐτούς Χριστός» καί ὅτι, «οὐδείς ἄλλος πρό αὐτοῦ θεμέλιον παρ' αὐτοῖς τέθεικε», διό καί φιλοτιμούμενος εἶχεν ἐπιποθίαν νά τούς ἐπισκεφθῇ;

Δέν εἶχε συνεπῶς ὁ ἀπόστολος Πέτρος μεταβῇ εἰς Ρώμην πρό τῆς συγγρα-φῆς τῆς ἐπιστολῆς ταύτης, ἤτοι πρό τοῦ 58 μ.Χ. Μήπως ὅμως μετέβη κα-τά τό ἀπό τῆς συγγραφῆς τῆς ἐπιστολῆς καί μέχρι τῆς πρώτης εἰς Ρώμην μεταβάσεως τοῦ ἀποστόλου Παύλου μεσολαβῆσαν διετές περίπου χρονικόν διάστη-μα; Καθ' ἡμᾶς καί μόνον τά ἐν ταῖς Πράξεσι (ΚΗ΄ 14-31) ἀναφερόμε-να περί τῆς εἰς Ρώμην πρώτης μεταβάσεως καί τῆς ἐκεῖ ἐπί διετίαν παρα-μονῆς τοῦ ἀποστόλου Παύλου ἀποκλείουσι τοῦτο ἀπολύτως. Ἔχουσι δέ ταῦτα ἐν συνόψει ὡς ἑξῆς:

Τόν ἀπόστολον Παῦλον καί τούς μετ' αὐτοῦ ὑποδέχον-ται, «ἐξελθόντες μέχρις Ἀππίου φόρου...» (Πράξ. ΚΗ΄ 15), οἱ ἐν Ρώμῃ χριστιανοί ἀδελφοί, γνωστοί, προφανῶς, κατά τά προεκτεθέντα, τῷ ἀποστόλῳ Παύλῳ, ἐξ οὗ καί οὗτος ἰδών αὐ-τούς «ἔλαβε θάρσος»· ἀλλ' ἐν τοῖς ἀδελφοῖς τούτοις δέν ὑπάρ-χει προδή-λως «ἐπί-σκοπος» τῆς ἐν Ρώμῃ Ἐκκλησίας ἤ πρεσβύτερος, ἄλλως θά ἐγίνετο αὐτοῦ εἰδική μνεία, ὡς ἐγέ-νετο διά τούς πρεσβυτέρους τῆς Ἐκ-κλησίας τῆς Ἐφέσου (Πράξ. ΚΗ΄ 17 ἐξ.).

Λαβών ἀκολούθως ἄδειαν ὁ ἀπόστολος Παῦλος νά μείνῃ «ἐν ἰδίῳ μισθώματι» (Πράξ. ΚΗ΄ 30) (ὅπου καί ἔμεινε ἐπί διετίαν), καλεῖ τρεῖς ἡμέρας μετά τήν εἰς Ρώμην ἄφιξίν του τούς «ὄντας τῶν Ἰουδαίων...» (Πράξ. ΚΗ΄ 17) καί ὁμιλεῖ πρός αὐτούς περί τοῦ Κ. ἡ Ἰ. Χριστοῦ, «...τῆς ἐλπίδος τοῦ Ἰσραήλ, δι' ἥν τήν ἅλυσιν περιεβάλλετο» (Πράξ. ΚΗ΄ 20). Οὗτοι ἀπαντῶντες ὅτι δέν ἔλαβον γράμματα περί αὐ-τοῦ καί δηλοῦντες ὡς 'Ιουδαῖοι –καί μάλιστα οἱ πρόκριτοι τῶν ἐν Ρώμῃ– ὅτι οὐδείς ἄλλος τῶν ἀδελφῶν Ἰουδαίων προηγουμένως ἀπήγγειλεν ἤ ἐλάλησέ τι περί αὐτοῦ πονηρόν, ἀξιοῦσι νά ἀκούσωσι παρά τοῦ ἰδίου τά τῆς διδασκαλίας του, ἥν ἀπο-καλοῦσιν αἵρεσιν, γνωστοῦ ὄντος εἰς αὐτούς, ὅτι «πανταχοῦ ἀντιλέγεται». Ὁρισθείσης ἡμέρας, ἄρχεται τῆς διδασκαλίας «πείθων» τινάς ἐξ αὐτῶν..., ἐνῷ ἄλλοι «ἠπίστουν» (Πράξ. ΚΗ΄ 24). Ἐκ τῶν πειθομένων δέ προδήλως καί τῶν ἄλλων προϋπαρχόντων ἀδελφῶν χριστιανῶν, πρός οὕς ἔγραψε τήν πρός Ρωμ. ἐπιστολήν του, ἱδρύει τήν Ἐκκλησίαν τῆς Ρώμης, ἧς ἐπίσκοπον χειροτονεῖ τόν μαθητήν του Λίνον. Πῶς λοιπόν ἦτο δυνατόν ἐν τῇ λεπτομερεστάτῃ ταύτῃ περιγραφῇ τῆς πρώτης εἰς Ρώμην μεταβάσεως τοῦ ἀποστόλου Παύλου καί τῆς ἐπί διετίαν ἐκεῖ παρα-μονῆς του, νά μή γίνῃ καί ἡ ἐλα-χίστη νύξις περί τυχόν προηγουμένης ἐκεῖ

μεταβάσεως τοῦ ἀποστό-λου Πέτρου καί τῆς ὑπάρξεως ἐν Ρώμῃ ὠργανωμένης Ἐκ-κλη-σίας, ἱδρυθείσης ὑπ’ αὐτοῦ, ὡς καί τοῦ ὀνόματος τοῦ ἐπισκό-που της; Πῶς δέ καί οἱ «ὄντες», οἱ πρόκριτοι τῶν ἐν Ρώμῃ Ἰουδαίων, ἀποσιωπῶσι τήν ἐκεῖ προηγουμένην μετά-βασιν τοῦ «ἀδελφοῦ»[8] καί «διδασκάλου» τῶν Ἰουδαίων ἀπο-στόλου. Πέτρου, ὅλως δ’ ἀντι-θέτως δηλοῦντες, ὅτι «οὐδείς τῶν ἀδελφῶν παρεγένετο» μέχρι τότε πρός αὐτούς, ἀξιοῦσι πα-ρά τοῦ ἀπο-στό-λου Παύλου νά ἀκού-σωσι τά τῆς χριστια-νι-κῆς διδασκα-λίας; Ἐάν ὁ ἀπόστολος Πέτρος μετέ-βαι-νε προη-γουμένως εἰς Ρώμην καί ἐδίδασκε καί ἵδρυεν Ἐκ-κλη-σίαν, ἦτο δυνατόν νά μή γνωρίζωσι τοῦτο οἱ «ὄντες» τῶν ἐκεῖ Ἰου-δαίων; Καί ἦτο δυνατόν νά μή γίνῃ καί νύξις κἄν περί αὐτῆς καί τοῦ ἐπισκό-που της εἰς τάς μεταξύ αὐτῶν καί τοῦ ἀπ. Παύλου συζητή-σεις;

Ἀλλά καί αἱ πρός Φιλιππησίους, πρός Κολοσσαεῖς καί πρός Τίτον ἐπιστολαί τοῦ ἀπ. Παύλου, αἱ ἀναμφισβητήτως γραφεῖσαι ἐν Ρώμῃ, κατά τό διετές διάστημα τῆς ἐκεῖ παρα-μονῆς του, ἐν αἷς οὐδεμία νύξις γίνεται περί τοῦ ἀποστόλου Πέτρου, ἐνῷ, καί δή ἐν τῇ πρός Κολοσσαεῖς, γίνεται ὀνομα-στική μνεία τόσων ἄλλων, ἀπο-τελοῦσιν ἀδιαφιλονίκητον μαρ-τυρίαν, ὅτι πρό τοῦ ἀπ. Παύλου δέν μετέβη εἰς Ρώμην ὁ ἀπόστολος Πέτρος, οὔτε δέ καί μετ’ αὐτόν καί καθ’ ὅν χρόνον οὗτος παρέμεινεν ἐκεῖ. Ἐκ δέ τῆς Β΄ πρός Τιμόθεον γραφεί-σης, ὡς προανεπτύξαμεν, ἐν Ρώμῃ ὀλίγον πρό τοῦ θανάτου τοῦ ἀποστόλου Παύλου (64-67 μ.Χ.), προσεπιβεβαιοῦται ὅτι δέν μετέβη οὗτος εἰς Ρώμην.

Καί ἄλλα ὅμως ἐξηκριβωμένα ἱστορικά γεγονότα, ἐν συν-δυα-σμῷ πρός τάς μνησθείσας μαρτυρίας τῆς Γραφῆς, ἀποδεικνύουσιν ὡς τελείως ἀναλη-θεῖς τούς ἰσχυρισμούς τῶν θεολόγων τῆς Παπι-κῆς Κοινότητος ὅτι ὁ ἀπόστολος Πέτρος μεταβάς εἰς Ρώμην τῷ 41 μ.Χ.! παρέμεινεν ἐκεῖ συνεχῶς! , μέ-χρι τοῦ 66 μ.Χ., ὅτε καί ἐπί Νέ-ρωνος ἐμαρτύρησεν.

Οὕτως εἶναι βεβαιωμένον ὅτι ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐπε-στρά-φη τῷ 37 μ.Χ., «μετά τρία δέ ἔτη ἀνῆλθεν εἰς Ἱεροσό-λυμα ἱστορῆσαι Πέτρον καί ἐπέμεινε παρ’ αὐτῷ ἡμέρας δέκα πέντε» (Γαλ. Α΄ 18). Ἡ πρώτη λοιπόν συνάντησις τῶν δύο ἀποστόλων ἐγένετο ἐν Ἱεροσο-λύμοις τῷ 39 μ.Χ. Συνεχίζων ὁ ἀπ. Παῦλος ἐν τῇ αὐτῇ ἐπιστολῇ (Β΄ 1), βεβαιοῖ, ὅτι ἀνέβη τό δεύτερον εἰς Ἱεροσόλυμα «μετά δέκα τέσσαρα ἔτη», μετά τῶν ἀποστόλων Βαρνάβα καί Τίτου, κατά τήν δευτέραν δέ ταύτην μετάβασίν του ἐγένετο καί ἡ πρώτη ἐν Ἱερο-σολύ-μοις ἀπο-στολική σύνοδος διά τόν τρόπον τῆς εἰσδοχῆς εἰς τήν Ἐκ-κλη-σίαν τῶν ἐξ ἐθνῶν προσερχομένων (Πράξ. ΙΕ΄ 5-30). Ὥστε καί μετά δέκα τέσσαρα (14) ἔτη ἀπό τοῦ 39 μ.Χ., ἤτοι τῷ 53 μ.Χ., ὁ ἀπόστ. Πέτρος εὑρίσκε-ται εἰς «Ἱεροσόλυμα καί λαμβάνει μέρος εἰς τήν Α΄ Ἀποστολικήν σύνοδον, κατά τόν αὐτόν δέ προδήλως χρόνον δίδει τοῖς ἀποστόλοις Παύλῳ καί Βαρ-νάβᾳ –μετά τοῦ Ἰωάννου– «δεξιᾶς κοινωνίας» καί ἀκο-λούθως ἐλέγ-χεται ὑπό

τοῦ ἀποστόλου Παύλου εἰς Ἀντιόχειαν.

Τῷ 58, ὡς προείπομεν, γράφεται ἐκ Κορίνθου ἡ πρός Ρωμαίους ἐπι-στολή, ἐν ᾗ ὁ ἀπ. Παῦλος φέρεται καλῶς γνωρίζων ὅτι οὐδείς ἄλλος ἀπόστολος εἶχε μεταβῇ μέχρι τότε εἰς Ρώμην, καί τῷ 60 μ.Χ. ἀναβαίνει οὗτος τό τελευταῖον εἰς Ἱεροσόλυμα (Πράξ. ΚΑ΄ 17), ὅπου προφανῶς δέν εὑρί-σκεται ὁ ἀπ. Πέτρος, διότι ἐπισκέπτεται μόνον τόν Ἰάκωβον, παρ’ ᾧ «παραγίνονται πάντες οἱ πρεσβύτεροι». Συλλαμβανόμενος ἐν Ἱεροσολύμοις ἄγεται εἰς Καισάρειαν, ὅπου παραμένει δέσμιος ἐπί διετίαν (Πράξ. ΚΔ΄ 27) καί ὅπου προδήλως γράφει τήν πρός Ἐφεσίους ἐπιστολήν[9] καί ἐκεῖθεν μετάγεται τό πρῶτον εἰς Ρώμην, κατά τό 62 μ.Χ.

Ὅταν λοιπόν ληφθῇ ὑπ’ ὄψιν: α. ὅτι ὁ ἀπόστολος Πέτρος γράφων τήν Α΄ Καθολικήν ἐπιστολήν του πρός τούς ἐν δια-σπο-ρᾷ ἐξ Ἰουδαίων χριστιανούς «Πόντου, Γαλατίας κλπ.» εἶχε γνῶσιν τῆς πρός Ἐφεσίους ἐπιστολῆς τοῦ ἀποστόλου Παύ-λου, γραφείσης περί τό 62 μ.Χ. β. ὅτι ὀλίγον πρό τῆς συγγρα-φῆς τῆς ἐπιστολῆς ταύτης – κατά τήν τελευταίαν μετάβασιν τοῦ ἀποστόλου Παύ-λου εἰς Ἱεροσόλυμα – δέν εὑρί-σκετο ἐκεῖ· καί c. ὅτι ἀπό τῆς συγγραφῆς τῆς πρός Ρωμαίους ἐπιστολῆς (58 μ.Χ.) καί ἀκολούθως τῆς πρός Ἐφε-σίους (60-62 μ.Χ.) μέχρι τῆς πρώτης συνοδείᾳ μεταγωγῆς δεσμίου τοῦ ἀποστόλου Παύλου εἰς Ρώμην δέν εἶχεν οὗτος οὐδόλως μετα-βῇ εἰς Ρώμην (ὡς τοῦτο ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς ἐν ταῖς Πράξεσι λεπτο-με-ροῦς περιγραφῆς τῆς πρώτης ἐκεῖ μεταβάσεως τοῦ ἀποστόλου Παύλου, ἣν προανεπτύξαμεν), δέν καθίσταται ἀναμφισβήτητον ὅτι ἀπουσιάζων ὁ ἀπόστολος Πέτρος ἐξ Ἱε-ροσολύμων, κατά τήν τελευταίαν ἐκεῖ μετάβασιν τοῦ ἀποστόλου Παύλου, εὑρίσκετο ὄντως κατά τόν αὐτόν χρόνον εἰς τήν Βαβυλῶνα τῆς Αἰγύπτου, ὅπου καί ἔγραψε τήν Α΄ Καθολικήν ἐπιστολήν του, ἐν ᾗ οὐδόλως ἀνέφερε τήν Ρώμην, ἀκριβῶς διότι δέν εἶχε οὐδόλως μέχρι τότε μεταβῇ ἐκεῖ;

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ λοιπόν πασῶν τῶν μαρτυριῶν τούτων συνάγεται τό ἀμάχητον πλέον συμπέρασμα ὅτι πρό τοῦ ἀποστόλου Παύλου δέν μετέβη εἰς Ρώμην ὁ ἀπόστολος Πέτρος. Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ ἐπίσης τῶν ἐπιστολῶν τοῦ ἀποστό-λου Παύλου πρός Φιλιππησίους, Κολοσσαεῖς καί Τίτον, αἵτι-νες ἀναν-τιρρήτως ἐγρά-φη-σαν ἐν Ρώμῃ κατά τό πολυετές διά-στημα τῆς ἐκεῖ παραμο-νῆς του (καί ἐν αἷς οὐδεμία νύξις γίνε-ται περί τοῦ ἀποστόλου Πέτρου, καίτοι γίνεται ὀνομαστική μνεία τόσων ἄλλων ἐν τῇ πρός Κολασ-σαεῖς) συνάγεται ὡσαύ-τως τό ἀναμφισβήτητον συμπέρασμα ὅτι οὔτε κατά τό διάστημα τῆς ἐν Ρώμῃ παραμονῆς τοῦ ἀποστόλου Παύλου μετέβη ἐκεῖ ὁ ἀπόστολος Πέτρος, ἐφ’ ὅσον ἄλλως τε, ὡς προείπομεν, οὐδείς πλέον ὑπῆρχε πρός τοῦτο λόγος, ἀφοῦ ἡ Ἐκ-κλη-σία τῆς Ρώμης ὑπό τοῦ ἀποστόλου Παύλου ἱδρυθεῖσα ἤκ-μαζε, ἠγέρθη δέ μετ’ ὀλίγον καί ὁ μέγας ἐπί Νέρωνος διωγ-μός. Τέλος, ἐκ τῆς Β΄ πρός Τιμόθεον ἐπιστολῆς τοῦ ἀπο-στό-λου Παύλου, γραφεί-σης ἐν Ρώμῃ ὀλίγον πρό τοῦ θα-νάτου του, προσεπιβε-βαιοῦται,

κατά τά προαναπτυχθέντα, ὅτι οὐ-δέ-ποτε με-τέβη ὁ ἀπό-στολος Πέτρος εἰς Ρώμην. Καί ἀποδει-κνύον-ται οὕτως ὅλως ἀβά-σιμοι καί ἀναλη-θεῖς οἱ περί τοῦ ἐναντίου ἰσχυρισμοί τῶν θεολόγων τῆς Παπικῆς Κοινότητος, ὡς καί αἱ σχετικαί πληροφορίαι τοῦ Εὐσε-βίου, τοῦ Εἰρηναίου (Λουγδούνου), τοῦ Διονυσίου Κορίνθου καί τοῦ πρεσβυ-τέρου Γαΐου, τάς ὁποίας οὗτοι ἐπικαλοῦνται• διότι καί αἱ πληρο-φορίαι αὗται προδήλως ἐστηρίχθησαν ἐπί ἀποκρύφων βι-βλίων καί ἀναληθῶν πηγῶν. Περί τῶν πληρο-φοριῶν δέ τού-των ἐκ τῆς αὐτῆς μελέτης «περί τῶν αἰτίων τοῦ Σχίσματος» τοῦ ἁγίου Νεκταρίου (σελ. 32-40) μεταφέρομεν τά ἑξῆς:

«Εἴδομεν ὅτι καί μέχρι τέλους τοῦ 66 μ.Χ. ὁ Παῦλος ἦν ἐν Ρώμῃ ἐ-λεύθερος καί ζῶν. Ἐπειδή δέ οὐδαμοῦ ἀναφέρεται ὁ Πέτρος, ἄρα ὁ Πέ-τρος δέν ἦτο ἐν Ρώμῃ…

»Ἀλλ’ ὁ Πέτρος καί μετά ταῦτα δέν μετέβη εἰς Ρώμην, τοὐλά-χιστον μέχρι τοῦ 81 ἔτους, ὡς ἐκ τῶν ἱστορουμένων ὑπό τοῦ Εὐσε-βίου δείκνυται, ἑαυτόν ἀναιροῦντος.

»Ὁ Εὐσέβιος ἐν βιβλ. III κεφ. α΄, β΄, καί ἐν βιβλ. IV α΄ καί ἀλλαχοῦ λέγει περί Πέτρου ὅτι μετέβη εἰς Ρώμην καί ὅτι ἐχειρο-τόνησεν ἐκεῖ τόν Λίνον πρῶτον ἐπίσκοπον Ρώμης, καί ἐν βιβλ. II κε΄, ὅτι ἐθανατώθη ἐπί Νέρωνος ἐν Ρώμῃ… Ἀλλ’ ὁ αὐτός ἐν τῷ III βιβλ., κεφ. ιγ΄, λέγει: «Κατά τό δεύτερον ἔτος τῆς βασιλείας Τίτου, Λίνος ἐπίσκοπος τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλη-σίας δύο καί δέκα ἐνιαυτοῖς τήν λειτουργίαν κατασχών, Ἀνεγκλήτῳ ταύτην παραδέδωκεν.

»Ἴδωμεν ἤδη ποίῳ ἔτει ἀντιστοιχεῖ τό δεύτερον ἔτος τῆς βασιλείας Τίτου, καθ’ ὅ παρέλαβε τόν θρόνον ὁ Ἀνέγκλητος.

»Ὁ Κλαύδιος ἐβασίλευσεν ἀπό τοῦ 40 μέχρι τοῦ 54. Ὁ Νέρων ἀπό τοῦ 54 μέχρι τοῦ 68. Ὁ Οὐεσπεσιανός ἀπό τοῦ 69 μέχρι τοῦ 79. Ὁ Τίτος ἀπό τοῦ 79 μέχρι τοῦ 81 καί πλέον 1/3 τοῦ ἔτους. Ὥστε ἀπό τοῦ 81 ἔτους, ἀφαιρουμένων 12 ἐτῶν τῆς ἐπισκοπῆς Λίνου, μένουσι 81-12= 69· ὥστε κατά τό 69-70 μ.Χ. ἐχειροτονήθη ὁ Λίνος κατά τήν ἀκριβῆ χρονολογίαν καί τήν μαρτυρίαν τοῦ Εὐσεβίου. «Ἤδη ἐρω-τῶ-μεν· πῶς ἐχειροτονήθη ὑπό τοῦ Πέτρου, μαρτυρήσαντος κατά τό 66 κατά τούς Παπικούς; Πῶς δέ ἐν τῷ τρίτῳ βιβλίῳ, κεφ. Δ΄, λέγει τά ἀντι-φα-τικά ταῦτα «Λίνος δέ οὐ μέμνηται συνόντος ἐπί Ρώμης αὐτῷ (τῷ Παύλῳ) πρῶτος μετά Πέτρον τῆς Ρωμαίων Ἐκκλησίας τήν ἐπισκοπήν ἤδη πρότερον κληρωθείς δεδήλωται»; Πῶς συμβιβάζεται «τό πρότερον κληρωθείς μετά Πέτρον», μέ τήν εἴδησιν, τήν ὁποίαν μᾶς δίδει μέ τά ἐννέα μόνον κεφάλαια τοῦ αὐτοῦ βιβλίου του; Πῶς ὁ πρότερον ὑπό τοῦ Πέτρου κληρωθείς χειροτονεῖται ἐπίσκοπος Ρώμης κατά τό 69 ἔτος; Ὥστε ὀρθῶς ὑπεστηρίξαμεν, ὅτι τό «μετά Πέτρον» ἦτο «μετά Παῦ-λον». Ἡ πληροφο-ρία αὐτή τῆς χειροτονίας τοῦ Λίνου κατά τό 69-70 μ.Χ. βεβαιοῖ τήν δευτέραν εἰς Ρώμην ἐπιδημίαν τοῦ ἀπ. Παύλου, ἴσως μετά τήν εἰς Ἱσπανίαν μετάβασίν του·

προσέτι μαρτυρεῖ αὐτόν ἔτι ζῶντα· τά δέ περί μαρτυρίου του μετά τοῦ ἀπ. Πέτρου κατά τό 66ον ἐπί Νέρωνος, ἐλέγ-χονται ἀνακρι-βῆ. Ὅτι Παῦλος ἦν καί οὐχί Πέτρος, μαρτυρεῖται καί ἐκ τῶν διαταγῶν τῶν Ἀποστόλων, Βιβλ. Ξ΄ κεφ. ΜΕ΄, ἐν αἷς μόνον περί τοῦ ἀπ. Παύλου γί-νεται λόγος, περί δέ τοῦ ἀπ. Πέτρου οὐδείς.

»Ὁ Ἀνέγκλητος, κατά τόν Εὐσέβιον, ἐπεσκόπευσε 12 ἔτη (Βιβλ. ΙΙΙ ιε΄). Δωδεκάτῳ δέ ἔτει τῆς αὐτῆς ἡγεμονίας (Δομι-τια-νοῦ) τῶν Ρωμαίων Ἐκκλησίας· Ἀνέγκλητον ἔτεσιν ἐπισκ-πεύσαντα δέκα δύο διαδέχεται Κλήμης.

»Κατά τήν ἀκριβῆ χρονολογίαν ὁ Τίτος ἀπέθανεν, ὡς εἴδομεν, τό 81 μ.Χ. καί παρέλαβε τήν ἡγεμονίαν Δομιτιανός... ὥστε προστιθεμένων 12 πρός τοῖς 81 ἔχομεν 93, τό ἔτος καθ' ὅ ἐχειροτονήθη ὁ Κλήμης τρίτος διά-δοχος τοῦ Ρωμαϊκοῦ ἐπι-σκοπικοῦ θρόνου, καί ὅμως παρά τοῖς Παπικοῖς φέρεται, ὅτι καί οὗτος ὑπό τοῦ Πέτρου ἐχειροτονήθη!!!

»Παρ' Εὐσεβίῳ φέρεται τό ἐξῆς ἀπόσπασμα τοῦ Εἰρηναίου: «Θεμελιώσαντες οὖν καί οἰκοδομήσαντες οἱ μακάριοι ἀπό-στολοι τήν Ἐκκλησίαν, Λίνῳ τήν τῆς ἐπισκοπῆς λειτουργίαν ἐνεχείρισαν» (Εὐσεβ. Βιβλ. V στ΄). Ἐπί-σης ἐν Κεφ. Η΄ τοῦ αὐτοῦ Βιβλ. φέρεται ἕτερον τοῦ Εἰρηναίου ἀπόσπασμα, τό ἑξῆς: «Ὁ μέν δή Ματθαῖος ἐν τοῖς Ἑβραίοις τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ αὐτῶν καί γραφῇ ἐξήνεγκεν Εὐαγγέλιον, τοῦ Πέτρου καί τοῦ Παύλου ἐν Ρώμῃ εὐαγγελιζομένων καί θεμελιούντων τήν Ἐκκλησίαν. Μετά δέ τήν τούτων ἔξοδον Μᾶρκος, ὁ μαθητής καί ἑρμηνευτής Πέτρου, καί αὐτός τά ὑπό τοῦ Πέ-τρου κηρυσσόμενα ἐγγράφως ἡμῖν παρέδωκε». Κατά τά δύο ταῦτα ἀπο-σπά-σματα ἐκ τῆς ἱστορίας τοῦ Εἰρηναίου μανθάνομεν ἑπτά τινα: i. «Ὅτι ὁ Πέ-τρος καί ὁ Παῦλος συνεθεμελίωσαν καί ᾠκοδό-μησαν τήν Ἐκκλησίαν τῆς Ρώ-μης»• ii. ὅτι ἀμφότεροι ἐνεχείρισαν τήν λειτουργίαν τῆς ἐπισκοπῆς Ρώμης τῷ Λίνῳ· iii. ὅτι ὁ Εὐαγ-γελιστής Ματθαῖος Ἑβραΐδι διαλέκτῳ συνέγρα-ψε τό Εὐαγγέλιόν του· iv. ὅτι ἔγραφε, καθ' ὅν χρόνον Πέτρος καί Παῦλος εὐηγγελί-ζοντο καί ᾠκοδόμουν τήν Ἐκκλησίαν Ρώμη• v. ὅτι ὁ Πέτρος καί ὁ Παῦλος εἶχον σύγχρονον τήν ἔξο-δον· vi. ὅτι ὁ Μᾶρκος ἐγένετο ἑρμηνευτής τοῦ Πέτρου ἐν Ρώ-μῃ καί vii. ὅτι ὁ Μᾶρκος συνέγραψε μετά τήν ἔξοδον τῶν ἀποστόλων τό κατ' αὐτόν Ἱ. Εὐαγγέλιον. Δεῦτε ἴδωμεν, ἐάν ταῦτα οὕτως ἔχει.

»Πρῶτον ὁ Εἰρηναῖος λέγει, ὅτι ὁ Πέτρος καί Παῦλος συνεθεμελίωσαν τήν Ἐκκλησίαν τῆς Ρώμης· ὁ Εἰρηναῖος ἤκμα-σε κατά τόν δεύτερον αἰῶνα (140-202 μ.Χ.). Τήν πληροφορίαν του ταύτην ἔλαβεν ἐν Ρώμῃ πιστεύσας ὡς ἀληθῆ ἱστορίαν τόν περί Σίμωνος μάγου μῦθον, διότι γράφει, ὅτι ὅν-τως ἐν Ρώ-μῃ, πρός τιμήν τοῦ Σίμωνος μάγου, ἠγέρθη ἀνδριάς διά τήν μαγικήν αὐτοῦ τέχνην... Ἡ παραδοχή τοῦ μύθου ὡς ἱστο-ρικῆς ἀληθείας ἐξη-γεῖ τήν παραδοχήν τῆς μεταβάσεως τοῦ Πέτρου εἰς Ρώμην ἐπί Κλαυδίου Καίσαρος, διότι ἐν τῷ μύθῳ τούτῳ ἱστορεῖται ὅλη ἡ κατά τοῦ Σίμωνος μάγου ἐνέργεια τοῦ Πέτρου καί Παύλου καί ἡ εἰς Ρώμην μετάβασις

τοῦ Πέ-τρου. Πρό τοῦ Εἰρηναίου ὁ Ἰουστῖνος ὁ φιλόσοφος καί μάρ-τυς, ἀκμάσας κατά τό ἥμισυ τοῦ δευτέρου αἰῶνος, ἐπίστευσε τόν μῦ-θον, πεισθείς εἰς τάς διαβεβαιώσεις τῶν ἐν Ρώμῃ χριστιανῶν. Ἰδού οἱ λόγοι τοῦ Ἰουστίνου. «Σίμωνα μέν τινα Σα-μαρέα τόν ἀπό κώμης λεγομένης Τιττών, ὅς ἐπί Κλαυδίου Καίσαρος διά τῆς τῶν ἐνερ-γούντων δαιμόνων τέχνης δυνά-μεις ποιήσας μαγικάς ἐν τῇ πόλει ἡμῶν Βασιλίδι Ρώμῃ Θεός ὠνομάσθη καί ἀνδριάντι παρ' ἡμῶν ὡς Θεός τετίμηται· ὅς ἀν-δριάς ἀνεγήγερται ἐν τῷ ποταμῷ Τίβερι μεταξύ δύο γεφυ-ρῶν ἔχων ἐπιγραφήν Ρωμαϊκήν ταύτην «Simoni deo sancto»[10]. Κατά τά ψευδοκλημέντεια ὁ Σίμων ὁ μάγος προεῖπεν ὅτι ἔμελλε νά τιμηθῇ ἐν Ρώμῃ ὡς Θεός, καί ἀνδριάς χάριν αὐτοῦ ἔμελλε νά στηθῇ ἐν αὐτῇ.

»Τά ψευδοκλημέντεια καίτοι ἐφάνησαν κατά τήν ἐποχήν ταύτην, ὁ μῦθος ὅμως τοῦ Σίμωνος μάγου καί τῶν διωγμῶν του ὑπό τοῦ Πέτρου εἶναι πολύ προγενέστερος, ἐφάνη ἀπό τάς ἀρχάς τοῦ δευτέρου αἰῶνος. Αἱ Πρά-ξεις τῶν ἀποστόλων Πέτρου καί Παύλου καί τό ἀπολεσθέν κήρυγμα τοῦ Πέτρου εἶναι ἔργα ἔχοντα τήν ἀρχήν εἰς αὐτόν τόν πρῶτον αἰῶνα, ἐγέ-νοντο δέ ὑπό τῶν 'Ιουδαίων χριστιανῶν, τῶν μή ἀπο-σπα-σθέντων τῆς νομικῆς λατρείας, τῶν πολεμούντων τόν Παῦ-λον διά τάς κατά τῆς νομικῆς λατρείας διδασκαλίας του, οἵτι-νες διά τήν προσήλωσίν των εἰς τήν Ἰουδαϊκήν λατρείαν ἀπε-τέλεσαν τάς αἱρέσεις τῶν Ἐβιωναίων καί Ἐσσαίων· ὥστε οὐ-δε--μία ἀμφιβολία ὑπολείπεται περί τῆς πηγῆς, ἐξ ἧς ἤντλη-σαν ἀμφότεροι, ὅ τε Ἰουστῖνος καί ὁ Εἰρηναῖος• ἡ τοῦ Εἰρην-αίου ἄρα πληροφορία περί τῆς θεμελιώσεως καί οἰκο-δομή-σεως τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρώμης ὑπό τοῦ Πέτρου καί Παύλου στε-ρεῖται ἱστο-ρι-κοῦ κύρους. Ἤδη ἐξετάσωμεν τήν ἱστορικήν ἀλήθειαν καί τῆς δευτέρας εἰδήσεως.

»Ἐν τῇ δευτέρᾳ εἰδήσει λέγει, ὅτι ἀμφότεροι οἱ ἀπόστο-λοι Πέτρος καί Παῦλος ἐνεχείρησαν τήν λειτουργίαν τῆς ἐπι-σκοπῆς Ρώμης τῷ Λίνῳ (ἐνῷ ἐν Βιβλ. III δ΄, λέγει ὑπό τοῦ Πέτρου μόνον κατεστάθη ὁ Λίνος ἐπίσκοπος). Ἡ εἴδησις αὕ-τη δύναται νά διακριθῇ εἰς δύο μέρη· εἰς πόρισμα ἐσφαλ-μένον ἐξ ἐσφαλμένης παραδόσεως ἐξαχθέν, καί εἰς ἱστορι-κήν ἀλήθειαν. Τό πόρισμα ἐξήχθη ἐκ τῆς ψευδοῦς τοῦ μύθου παραδόσεως· ἡ δέ τῷ Λίνῳ ἐγχείρισις τῆς ἐπι-σκο-πῆς ὑπό τοῦ Παύλου εἶναι ἱστορική ἀλήθεια.

»Ἡ τρίτη είδησις, ὅτι ὁ Εὐαγγελιστής Ματθαῖος Ἑβραΐδι διαλέ-κτῳ συνέγραψε, κατά τοσοῦτον εἶναι ἡμῖν χρήσιμος κα-θόσον συνδέεται μετά τῆς τετάρτης εἰδήσεως. Ἐν ταύτῃ λέ-γει, ὅτι ἔγραψεν ὁ Ματθαῖος, καθ' ὅν χρόνον ὁ Πέτρος καί ὁ Παῦλος εὐηγγελίζοντο καί ᾠκοδόμουν τήν Ἐκκλησίαν τῆς Ρώμης.

»Εἴδομεν ἤδη, ὅτι ὁ Εἰρηναῖος καλῇ τῇ πίστει δέχεται τόν μῦθον τοῦ Σίμωνος μάγου ὡς ἱστορικήν ἀλήθειαν· ἐντεῦθεν δέ καί ἡ τοῦ Πέτρου ὁμόχρονος μετά τοῦ Παύλου συνεργασία ἐν Ρώμῃ, ὅπερ ἤδη ἀπεδείξαμεν ὡς ἐστερημένον κύρους

ἱστορικοῦ. Ἀλλά καί τό σύγχρονον τῆς συγγραφῆς τοῦ κατά Ματθαῖον Εὐαγγελίου πόθεν δῆλον; Πῶς εἶναι σύγχρονα δύο τινά, ὧν τό ἕτερον δέν ἔσχε χρόνον;

»Τήν μαρτυρίαν τοῦ Εἰρηναίου ἐξελέγχει ἀνακριβῆ αὐτό τό κατά Μα-τθαῖον Εὐαγγέλιον, ὅπερ μαρτυρεῖ, ὅτι ἐγράφη κατά τήν ἀρχήν τοῦ Ἰουδαϊ-κοῦ πολέμου, ὡς δηλοῦται ἐκ τοῦ 24 κεφ., στίχ. 15, ἤτοι τῷ 67 μ.Χ., ὅθεν μετά τό μαρτύριον τῶν ἀποστόλων (Πέτρου καί Παύλου). Τοῦτο μαρτυρεῖ, ὅτι ἡ εἴδη-σις τοῦ Εἰρηναίου εἶναι ἀνακριβής, διότι ὁ κριτικός ἔλεγχος ἀπο-δεικνύει αὐτήν τοιαύτην, καί ὅτι δέν δυνάμεθα νά στηρι-χθῶμεν ἐπί τῆς μαρτυρίας ταύτης τοῦ Εἰρηναίου, ὅστις καλῇ τῇ πίστει παρέλαβεν αὐτήν.

»Ἡ δέ πέμπτη εἴδησις, ὅτι ὁ Πέτρος καί ὁ Παῦλος σύγχρονον ἔσχον τήν ἔξοδον (ἐν Ρώμῃ), οὐδαμόθεν ἄλλοθεν μαρ-τυρεῖται ἤ ἐκ τῶν ἀποκρύφων πηγῶν, τῶν στερουμένων κύρους· διότι καί ἡ τοῦ Διονυσίου Κορίνθου, ἀκμάσαντος κατά τό 170 σ.ἔ. μαρτυρία, γράφοντος πρός τόν ἐπίσκοπον Ρώμης, «ὅτι τήν ὑπό Πέτρου καί Παύλου φυτείαν γεννηθεῖσαν Ρωμαίων τε καί Κορινθίων συνεκεράσατε· καί γάρ ἄμφω καί εἰς τήν ἡμετέραν Κόρινθον φυτεύσαντες ἡμᾶς ὁμοίως ἐδίδα-ξαν, ὁμοίως δέ καί εἰς τήν Ἰταλίαν ὁμόσε διδάξαντες ἐμαρτύ-ρησαν κατά τόν αὐτόν καιρόν» στερεῖται κύρους• διότι ἐκ τῶν αὐτῶν ἠντλήθη πηγῶν.

»Ἐάν αὕτη ἔχῃ ἀλήθειάν τινα, αὕτη εὑρίσκεται ἐν τῇ εἰδήσει, ὅτι ὁ Πέτρος ὡς καί ὁ Παῦλος, ἐκήρυξαν ἐν Κορίνθῳ, ὅπερ μαρ-τυρεῖται καί ἐκ τῆς πρός Κορινθίους Α΄ ἐπιστολῆς τοῦ Παύλου, ἐλέγχοντος τούς Κο-ρινθίους διά τάς ἔριδας τάς μεταξύ των, ὅτι ἕκαστος ἔλεγεν «ἐγώ μέν εἰμι Παύλου, ἐγώ δέ Ἀπολλώ, ἐγώ δέ Κηφᾶ» (Α΄ Κορ. Α΄ 12). Περί τοῦ κηρύ-γ-ματος ὅμως τοῦ Πέτρου ἐν Ρώμῃ οὐδέν προσθέτει· ἀλλ’ ἐάν οἱ τῆς Ρώ-μης θεολόγοι φρονῶσι τά ἐναντία, τότε ἀποδό-τω-σαν τά πρωτεῖα καί πρε-σβεῖα τῇ Ἐκκλησίᾳ Κορίνθου· διότι θά εἶναι ἄπορον ἡ μέν πρεσβυτέρα νά στερῆται, ἡ δέ νεωτέ-ρα νά κατακαυχᾶται.

»Ἐπίσης καί ἡ τοῦ πρεσβυτέρου Γαΐου μαρτυρία, ἀκμά-σαν-τος κατά τό σ.ἔ. 200 (παρ. Εὐσεβ. β΄ 25) καί γράφοντος πρός Πρόκλον περί τῶν τροπαί-ων, ἤτοι τάφων τῶν ἀποστό-λων ἐν Ρώμῃ, ἐρχο-μένη μετά τήν μαρτυρίαν τοῦ Εἰρηναίου καί τοῦ Ἰουστίνου, μηδέν περί τροπαίων ἱστορούντων, καί μετά τήν συγγραφήν τῶν ψευδο-κλημεντείων, τῶν συν-τα-χθέν-των πρός ὑποστήριξιν τῶν φιλοδόξων ἀρχῶν τῶν Πα-πῶν, δέν δύναται νά ἔχῃ κῦρος· διότι οἱ τά ψευδο-κλημέντεια γράψαντες, καί τρόπαια ἀποστόλων ἠδύναντο νά ἱδρύσωσι• ἄλλως τε ὑπῆρχον τά τρόπαια τοῦ Παύλου (αἱ ἀλύ-σεις), ἅτινα ἠδύ-ναντο νά ἀποδοθῶσιν εἰς ἀμφότερους τούς ἀπο-στό-λους• ὥστε οὐδέν προσθέτει ἡ τοῦ Γαΐου μαρτυρία διά τῆς ἐπιδείξεως τῶν τροπαίων τῶν ἀποστόλων.

»Ὁ Γάϊος λέγων τά τρόπαια τῶν ἱδρυσάντων τήν ἐν Ρώ-μῃ Ἐκκλησίαν, πόθεν

δῆλον, ὅτι ἐννοεῖ τόν Πέτρον; Τοῦτο εἶναι τό ἐν τῇ λογικῇ καλούμενον pelitio principii. Ἀνάγκη νά ἦτο ἤδη ἀπο-δεδειγμένον, ὅτι ἐκ τῶν θεμελιωτῶν τῆς ἐν Ρώμῃ Ἐκκλησίας ὑπῆρ-ξε καί ὁ Πέτρος, διά νά παραδεχθῶμεν, ὅτι ὁ Γάϊος μνημονεύει τήν ἐν Ρώμῃ ὕπαρξιν τροπαίου, τοὐτέστι τάφου τοῦ Πέτρου. Τίνας λοιπόν ἐννοεῖ θεμελιωτάς τῆς ἐν Ρώμῃ Ἐκκλη-σίας; Τόν Παῦλον καί τούς μαθητάς αὐτοῦ. Διότι ἀπόστολοι δέν ἐκαλοῦντο μόνον οἱ μαθηταί τοῦ Χριστοῦ, ἀλλά καί οἱ συνεργάται καί οἱ μαθηταί αὐτῶν. Οὕτως ὁ Λουκᾶς καλεῖ τόν Βαρνάβαν ἀπόστολον· ὁ Παῦλος καλεῖ πολλάκις ἀποστόλους τόν Τίτον, τόν Τιμόθεον, τόν Σίλαν· ὁ Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεύς καλεῖ ἀπόστολον Κλήμεντα τόν Ρώμης, σύγχρονον τοῦ Γαΐου. Ἀλλά τό σπουδαῖον ἐπιχείρημα κατά τῆς γνώμης τῶν ἀντι-φρονούντων εἶναι τά παρά τοῦ Γαΐου λεγόμενα περί τροπαίων τῶν ἀποστόλων ἐν Ρώμῃ, ἄτι-να εἶναι ἀδύνατον νά εἶναι ἀληθῆ, διότι ἄντικρυς ἀντιμά-χον-ται πρός τά πράγματα. Ὁ Γάϊος μνημονεύει «τρόπαια ἀπο-στό-λων», τά ὁποῖα δύναται πᾶς τις νά ἴδῃ παρά τῷ Βατικανῷ ἤ παρά τήν Ὠστίαν ὁδόν, τουτέστιν εἰς τόπους περιφανεῖς. Ἀλλ' ἦτο τοῦτο δυνατόν, καθ' ὅν χρόνον οἱ Χριστιανοί διά νά σωθῶσιν ἔπρεπε νά εἶναι κεκρυμμένοι;

»Ἐάν ὑπῆρχον τῷ ὄντι οἱ τάφοι, ὡς μνημονεύει ὁ Γάϊος, θά κατεσκευάσθησαν τόν δεύτερον αἰῶνα, τουτέστιν ἐπί Τραϊνοῦ ἤ ἐπί Ἀδριανοῦ, διότι μόνον τότε οἱ χριστιανοί ἀπή-λαυ-σαν ἐλευθερίας τινός. Ἀλλά τότε διατί ὁ Παῦλος ὁ Σαμο-σατεύς, ἐπίσκοπος Ἀντιο-χείας, γράψας περί τό 260, οὐδέν περί τοῦ πράγματος ἀναφέρει; Διατί ὁ Ἀμμώνιος ὁ Ἀλεξαν-δρεύς, ὁ περί τό 250 συγγράψας τήν τῶν Εὐαγγελίων ἑρμη-νείαν, οὐδέν μνημονεύει; Διατί ὁ Μινούκιος (213), ὁ Φῆλιξ ἐν τῷ περί θρησκείας διαλόγῳ αὐτοῦ οὐδέν ἔγραψεν; Ὁμοίως ὁ Λουκιανός, ὁ ἐν Ἀντιοχείᾳ πρεσβύτερος, καί Διονύσιος ὁ ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας, γράψαντες περί τό 240, οὐδέν μνημο-νεύουσι;

»Ἡ τοῦ Ὠριγένους μαρτυρία περί τοῦ θανάτου τοῦ Παύλου ἐν Ρώμῃ ἐπί Νέρωνος ἀναιρεῖται ὑπό τοῦ Κλήμεντος Ρώμης, ἱστο-ροῦντος, ὅτι ὁ Παῦλος «ἐπί τό τέρμα τῆς Δύσεως ἐλθών καί μαρ-τυρήσας ἐπί τῶν ἡγου-μένων ἀπηλλάγη», ὅπερ καί ὡς ἀόριστον ἐάν νοηθῇ καί μή ἀκριβῶς δηλοῦν ὡς τόπον μαρτυρίου τήν Ἱσπανίαν, δέν ἐννοεῖ ὅμως καί τήν Ρώμην διά τήν ἀοριστίαν.

»Οὐδέ τοῦ Εὐσεβίου ἡ μαρτυρία, ἱστοροῦντος, κατά τά προαναπτυχθέντα, τόν θάνατον τῶν δύο ἀποστόλων ἐν Ρώ-μῃ, ἔχει κῦρός τι, διότι καί οὗτος, ὡς προελέχθη, ἐν πολλοῖς ἀντιφάσκει καί τάς εἰδήσεις ἤντλησεν ἐκ τεθολωμένων πη-γῶν. Ἀπόδειξις, ὅτι ἀναφέρει ὡς ἱστορικήν ἀλήθειαν τόν μῦ-θον τοῦ Σίμωνος μάγου, ἐνῷ ἀναφέρει καί τήν εἴδησιν περί τοῦ θανάτου τῶν δύο ἀποστό-λων, καί ἀβασανίστως δέχεται πᾶσαν παράδοσιν ἤ εἴδησιν ὡς ἱστορικήν ἀλήθειαν…

»Ἡ ἔκτη εἴδησις, ὅτι ὁ Μᾶρκος ἐγένετο ἑρμηνευτής Πέτρου ἐν Ρώμῃ, ἀναιρεῖται ὑπ' αὐτῶν τῶν ἁγίων Γραφῶν. Ὁ Μᾶρκος δυνατόν νά ὑπῆρξεν ἑρμηνευτής τοῦ

Πέτρου, ἀλλ’ οὐ-χί ἐν Ρώμῃ· πολύ πιθανόν ἐν Αἰγύπτῳ, διότι ἐν Αἰγύπτῳ ὡμιλοῦντο ἡ Κοπτική, ἡ Ἑλληνική καί ἡ Λατινική γλῶσ-σα. Ἐν Ρώμῃ δέν ἦτο δυνατόν, α) διότι ὁ Πέτρος δέν μετέβη εἰς Ρώμην, καί β) διότι, ὡς εἴδομεν, ὁ Μᾶρκος μέχρι μέν τό 62 πρός 63 ἦτο ἐν Αἰγύπτῳ σύν τῷ Πέτρῳ, ἀπό δέ τοῦ χρόνου τούτου ἀναφέρεται εἰς τάς ἐπιστολάς τοῦ Παύλου, ὡς εἴδο-μεν, ὡς συνεργός αὐτοῦ, ἐν αἷς οὐδεμία γίνεται μνεία τοῦ ὀνό-ματος τοῦ Πέτρου· ὥστε καί αὐτή ἡ εἴδησις τοῦ Εἰρηναίου στε-ρεῖται τοῦ κύρους τοῦ ἐκ τῆς μαρτυρίας τῶν Γραφῶν καί ὡς ὑπ’ αὐτῶν ἀθετουμένη πίπτει. Ἡ εἴδησις αὕτη ἔν φαίνεται ὅτι ἐνέχει τό ἀληθές· ὅτι ὁ Μᾶρκος ἐγένετο ἑρμηνευτής τοῦ Πέτρου. Ἐπειδή δέ δέν ἐγένετο ἐν Ρώμῃ, πιθανόν ὅτι ἐγένετο ἐν Αἰγύπτῳ, καί τότε ὑποστηρίζεται ἡ γνώμη ἡμῶν περί τοῦ τόπου τῆς συγγραφῆς τῆς Α΄ Καθολικῆς ἐπιστολῆς.

»Ἡ δέ ἑβδόμη εἴδησις, ὅτι μετά τήν ἔξοδον τῶν ἀποστό-λων ὁ Μᾶρκος μετέδωκε τό κατ’ αὐτόν Εὐαγγέλιον γραπτῶς, οὐδόλως ὑποστηρίζει τήν εἴδη-σιν καί ὅτι ἔγραψεν ἐν Ρώμῃ καί ὅτι μάλιστα «ἐκύρωσε τήν γραφήν ὁ ἀπ. Πέτρος», ὡς ἱστο-ρεῖ ὁ Εὐσέβιος ἐν Βιβλ. ΙΙ κεφ. ιε΄, ἀλλά καί ταῦτα στε-ροῦν-ται κύρους, διότι ἡ κριτική ἔρευνα ἐξελέγχει αὐτά ἀνα-κριβῆ καί πρός τήν ἀλήθειαν ἀντιμα-χόμενα· Ἰδού δέ ἡ ἀπό-δειξις:

Τό Εὐαγγέλιον τό κατά Ματθαῖον μετεφράσθη εἰς τήν Ἑλλη-νικήν, ἐκ δέ τῆς συγκρίσεως τῶν τριῶν Εὐαγγελίων, ἤτοι τῆς μετα-φράσεως τοῦ κατά Ματθαῖον, τοῦ κατά Λουκᾶν καί τοῦ κατά Μᾶρκον, δείκνυται, ὅτι καί ὁ Λουκᾶς καί ὁ Μᾶρκος γράφοντες εἶχον τήν μετάφρασιν ταύτην ὑπ’ ὄψει· διότι 42 περικοπαί τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Μάρκου καί τοῦ Λου-κᾶ εἶναι καθ’ ὅλα ὅμοιαι πρός τάς τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Ματ-θαίου· ἐπομένως ὁ Μᾶρκος ἔγραψεν πολύ ὕστερον. Πολύ πι-θα-νόν, καί ἴσως βέβαιον, ὅτι ἔγραψεν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ὅπου ὡς ἑρμηνευτής τοῦ Πέτρου ἐχρημάτισε καί τά ὑπ’ αὐτοῦ κη-ρυσ-σόμενα ἐγγράφως τοῖς πιστεύουσι παρέδωκε· ὥστε ἡ τοῦ Εἰρηναίου μαρτυρία, τοσαῦτα ἔχουσα τά τρωτά, δέν δύναται νά χρησιμεύσῃ ὡς θεμέλιον διά νά οἰκοδομηθῇ τό πρωτεῖον τοῦ Πάπα. Τό αὐτό κῦρος ἔχουσι πᾶσαι αἱ προμνημο-νευ-θεῖσαι μαρτυρίαι. Ὥστε ὁ ἀπόστολος Πέτρος οὐδαμόθεν ἀπο-δεικνύ-ε-ται, ὅτι μετέβη εἰς Ρώμην, ἤ ὅτι ἐκήρυξεν ἐν Ρώμῃ, ἤ ὅτι ἀπέ-θα-νεν ἐν Ρώμῃ. Μάλιστα ὅλως τἀναντία μαρτυροῦν-ται ὑπό τε τῆς Ἱερᾶς Γραφῆς καί τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστο-ρίας»[11].

Ἐκ τῆς λεπτομεροῦς καί ἀναλυτικῆς ταύτης κριτικῆς τῶν πληροφοριῶν τοῦ Εἰρηναίου (Λουγδούνου), τοῦ Διονυσίου Κο-ρίνθου, τοῦ πρεσβυτέρου Γαΐου, τοῦ Ὠριγένους καί ἐν συ-νε-χείᾳ τοῦ Εὐσεβίου περί μεταβάσεως καί τοῦ ἀποστόλου Πέ-τρου εἰς Ρώμην καί τῆς ἱδρύσεως ὑπ’ αὐτοῦ, ἐν συνεργασίᾳ μετά τοῦ ἀποστόλου Παύλου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρώμης, ἀπο-δεικνύεται, φρονοῦμεν, πλή-ρως ὅτι ὄντως αἱ πληροφορίαι αὗται ἐπί ἀναληθῶν παρα-δόσεων καί πηγῶν

ἐστηρίχθησαν, προδήλως ἄλλως τε πρός τάς σαφεῖς ἀντιθέτους μαρτυρίας τῆς Γραφῆς καί τῆς Ἱστορίας ἀντικεί-μεναι[12]. Τάς ἀναληθεῖς ταύτας πηγάς καί παραδόσεις πολύ ἐγκαίρως, προφανῶς, ὡς ἐκ τῶν «ψευδοκλημεντείων» (μέ τά οποῖα καί ἐν τῇ συνεχείᾳ θά ἀσχοληθῶμεν) συνάγεται, ἐπενόησε καί κατά τά τέλη τοῦ Β΄ αἰῶνος ἔθεσεν εἰς κυκλοφορίαν ὁ Παπισμός, ἔκτοτε δια-νοη-θείς νά ὑποκαταστήσῃ τό κοσμικόν «imperium» καί τό «Pon-tifex maximus» τῶν Ρωμαίων αὐτοκρα-τόρων διά τοῦ πνευ--μα-τικοῦ τοιούτου ὡς δῆθεν χριστιανικοῦ. Καί ἦτο ὅλως φυσικόν, ὑπό τό κράτος τῶν ἐν γένει πνευματικῶν συνθηκῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, τῶν δυσχερειῶν τῆς πνευματικῆς μεταξύ τῶν μεγάλων καί ἀπομε-μακρυσμένων ἀπ' ἀλλήλων πόλεων ἐπικοινω-νίας καί τῆς ἐλλείψεως μέσων ἐλέγχου τῆς γνησιότητος τῶν ἐπί περ-γαμη-νῶν τότε κυκλοφορούντων συγ-γραμ-μάτων, νά μή εἶναι δυνατός ὁ προσήκων ἄμεσος ἔλεγχος τῶν σχετι-κῶν παραδόσεων καί πηγῶν.

Ἀλλά καί ἄν παρά πάντα ταῦτα ἐγίνετο δεκτόν ὅτι με-
τά τόν ἀπόστολον Παῦλον ἦ καί πρό αὐτοῦ ἀκόμη μετέβη καί ὁ ἀπό-στο-λος Πέτρος εἰς Ρώμην (καί-τοι ἡ δευτέρα ἐκδοχή ἀπο-κλείεται κατά τά προεκτεθέντα) καί ὅτι μετά τοῦ ἀπο-στό-λου Παύλου, ἦ καί πρό αὐτοῦ, ἵδρυσε τήν ἐκκλησίαν τῆς Ρώμης, καί πάλιν ὁ Παπισμός οὐδέν ἐπιχείρημα θά ἠδύνατο νά πο-ρισθῇ διά τήν δικαιολόγησιν καί θεμελίωσιν τοῦ ἐπί τῆς ὅλης Ἐκκλησίας «πρωτείου» του διότι, ὡς προαπεδείξα-μεν, οὐδέν τοιοῦτον «πρω-τεῖον» εἶχεν ὁ ἀπόστολος Πέτρος. Καί ἡ ἐνδε-χο-μένη ὅθεν ὑπ' αὐτοῦ ἵδρυσις τῆς Ἐκκλησίας Ρώμης, ἀλλά καί ὁ τυχόν θάνατός του ἐν Ρώμῃ δέν ἦτο δυ-νατόν νά μετα-δώσωσιν εἰς τόν ἐπίσκοπον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρώμης ἰδιαιτέ-ραν τινά ἐξουσίαν ἤ δικαιοδοσίαν ἐπί τῆς ὅλης Ἐκκλησίας. Πολύ ὀρθῶς δέ καί ὡς πρός τοῦτο ὁ ἀοίδιμος Ἀρχιεπίσκοπος Βουλγαρίας Λέων τονίζει ἐν ἀρχῇ τῆς ἐν τοῖς προηγουμένοις μνημονευθείσης ἐπιστολῆς του καί τά ἑξῆς:

«Εἰ ἡ Ρώμη, ὅτι ἐδέξατο τόν κορυφαῖον ἐπίσκοπον, πρώτη, ἡ Ἀντιό-χεια μᾶλλον ἔχει τό πρωτεῖον• καί γάρ πρό τῆς Ρώμης ὁ ἀπ. Πέτρος ἐπεσκόπησεν ἐν Ἀντιοχείᾳ. Ἔτι, εἰ διά τόν κορυφαῖον τῶν ἀποστόλων ἡ Ρώ-μη... τόν μαρτυρικόν... τελειώσαντα δρόμον, πολλῷ δικαιότερον τά Ἱεροσόλυμα τῆς Ρώμης πρωτεύειν. Ἔτι εἰ ἀπό τῆς προσώπων ποιότητος τό πρωτεῖον τοῖς θρόνοις περίεστι, πῶς οὐ λαμπρῶς κατά πάντων τά Ἱεροσόλυμα τό κράτος ἕξει; Αὐτός γάρ ὁ καί Πέτρου καί ἡμῶν ἁπάντων κοι-νός πλάστης καί δεσπότης, ὁ πρῶτος καί Μέγας Ἀρχιερεύς, ἡ πηγή πάσης ζωῆς καί Ἀρ-χιερατικῆς τάξεως, ἐν αὐτοῖς... καί τήν διατριβήν ἔσχε καί Ἑαυτόν ὑπέρ τῆς τοῦ Κόσμου σωτηρίας ἐκών ἱεράτευσε. Ἔτι, εἰ διά τόν κορυφαῖον ἡ Ρώμη ζητεῖ τό πρωτεῖον, δι' Ἀνδρέαν τόν πρωτόκλητον καί γενέσει πρότερον ἀδελφόν, τό Βυζάντιον πρῶτον...».

Παραπομπές:

[1]. Πρβλ. καί + Ἀρχιεπισκόπου Χρυσοστόμου Παπαδοπούλου, Ἐκκλ. Ἱστορία, σελ. 10-15.

[2]. Ἡ Α’ καθολ. ἐπιστολή τοῦ ἀποστόλου Πέτρου ἐγράφη, κατά τήν ὁμολογίαν πάντων σχεδόν τῶν ἐρευνητῶν, μετά τήν πρός Ἐφεσίους ἐπι-στο-λήν τοῦ ἀποστόλου Παύλου, ἥν προφανῶς εἶχεν ὑπ’ ὄψιν του ὁ ἀπό-στολος Πέτρος, ἐκ τούτου δέ αἱ πολλαί τῶν ἐπιστολῶν τούτων ὁμοιότητες. Δεδομένου λοιπόν ὅτι ἡ πρός Ἐφεσίους ἐπιστολή ἐγράφη μεταξύ τοῦ 60-62 μ.Χ. ἐκ τοῦ δεσμωτηρίου, προφανῶς τῆς Καισαρείας [Πράξ. ΚΔ΄ 27], ἄρα ἡ Α΄ καθολική τοῦ ἀποστόλου Πέτρου ἐγράφη ἀργότερον, ἐν Βαβυλῶνι τῆς Αἰγύπτου, καί δέν ἀπευθύνεται αὕτη καί πρός τούς χριστιανούς τῆς Ρώμης, διότι ἀκριβῶς μέχρι τότε δέν εἶχε μεταβῇ ὁ ἀπόστολος Πέ-τρος ἐκεῖ, ἡ ἐπινόησις δέ θεολόγων τινων τῆς Παπικῆς Κοινότητος, ὅτι γράφων ὁ ἀπόστολος Πέτρος «Βαβυλῶνα» ἠννόει ἀλληγορικῶς τήν Ρώμην, εἶναι ἀναξία καί ἀνασκευῆς. Διότι οὐδείς λόγος συνέτρεχε νά προσφύγῃ οὗτος εἰς τοιαύτην ἀλληγορίαν, ὑπαρχούσης, ὡς προείπομεν, Βαβυλῶνος, μέ ἀν-θοῦσαν μάλιστα Ἰουδαϊκήν παροικίαν. Ἡ ἀναφορά εἰς ἄλλην Βαβυλῶνα με ἀλληγορικήν ἔννοιαν προφανῶς θά ἐδημιούργει σύγχυσιν.

[3]. Π. Τρεμπέλα, Ἑρμην. τῶν ἐπιστ. τοῦ ἀποστόλου Παύλου, σελ. 624 καί τοῦ ἰδίου «Δογματική…», τόμ. Β΄, σελ. 397.

[4]. Ὁ ἅγιος πατήρ ὀνομάζει ἐπίσης τούς «κορυφαίους» ἀποστόλους ἁπλῶς «στύλους» τῆς Ἐκκλησίας, ὅπως καί ὁ Ἅγιος Χρυσόστομος.

[5]. Π. Τρεμπέλα, «Ἑρμην. τῶν Ἐπιστ. τοῦ ἀποστόλου Παύλου, σ. 624. «…Τό ὅτι δέ –ὁ ἀπόστολος Παῦλος– ἐπεχείρησε μετά τήν ἀπόλυσίν του ἐκ τῆς πρώτης φυλακίσεώς του [ἐν Ρώμῃ] καί τετάρτην περιοδείαν…, εὑρί-σκε-ται μέν σύμφωνον καί πρός ὑπαινιγμόν τοῦ Κλήμεντος Ρώμης [Α΄ Κορ. 5 «ἐπί τό τέρμα τῆς Δύσεως ἐλθών»], ἀποτελεῖ δέ τήν μόνην φυσικήν ἐξήγησιν τῆς ἐν τῷ κανόνι τοῦ Moratori ἀπαντώσης φράσεως «profectionem Pauli ab urbe ad Spaniam», τῶν δύο τούτων μαρτυριῶν ὑποδηλουσῶν πιθανώτατα καί τήν πρός τά μέρη τῆς Σπανίας μετάβασιν τοῦ Παύλου κατά τόν ἐν τῇ πρός Ρωμ. ἐκφρασθέντα πόθον… ὡς χρόνος τῆς ὁδοιπορίας ταύτης καθορίζεται ὑπό τῶν νεωτέρων τό μεταξύ τῶν ἐτῶν 64-67 μ.Χ. χρονικόν διάστημα, τοῦ ἔτους 67 θεωρουμένου ὑπό τούτων ὡς ἔτους μαρτυρίου τοῦ Παύλου».

[6]. Π. Τρεμπέλα, ἑρμην. τῆς πρός Ρωμ. ἐπιστολῆς, σελ. 10-11 καί + Ἀρ-χιεπισκόπου Χρυσοστόμου Παπαδοπούλου, μν. ἔργ., σελ. 313.

[7]. Ἀρχιεπισκόπου Χρυσοστόμου Παπαδοπούλου, μν. ἔργ., σελ. 10.

[8]. Καί ὁ ἀπόστολος Παῦλος ὀνομάζει τούς «ὄντας» τῶν ἐν Ρώμῃ Ἰουδαίων «ἀδελφούς» ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς φυλετικῆς ἀδελφωσύνης.

[9]. Πρβλ. + Π. Τρεμπέλα, ὑπομν. εἰς τάς ἐπιστ. τοῦ Παύλου, σελ. 433-434, ἀποκλίνοντος ὑπέρ τῆς γνώμης πολλῶν ἑρμηνευτῶν, ὅτι ἡ πρός Ἐφεσ. ἐπιστολή ἐγράφη εἰς Ρώμην, ἅμα τῇ ἐκεῖ ἀφίξει τοῦ ἀποστόλου, ἐν ἀντιθέσει πρός τήν γνώμην ἄλλων φρονούντων, ὅτι ἐγράφη ἐν Καισαρείᾳ κατά τήν ἐκεῖ διετῆ ἐν «δεσμωτηρίῳ» φυλάκισίν του. Συμφωνοῦντες μετά τῶν δευτέρων, διότι ἐν Ρώμῃ ὁ ἀπόστολος δέν ἐκρατήθη ἐν «δεσμωτηρίῳ κατά τήν πρώτην «συνοδείᾳ» μετάβασίν του, ἀλλά τῷ ἐπετράπη νά πα-ραμείνῃ «ἐν ἰδίῳ μισθώματι» [Πράξ. ΚΗ΄ 30], θά παρατηρήσωμεν, ὅτι, εἴτε ἐν Καισαρείᾳ, εἴτε ἐν Ρώμῃ ἐγράφη ἡ ἐπιστολή αὐτή, ἀποτελεῖ πάντως ἀμά-χητον μαρτυρίαν, ὅτι, ἐφόσον ὁ ἀπόστολος Πέτρος εἶχε ταύτην ὑπ' ὄψιν του, ὅταν ἔγραφε τήν Α΄ Καθολ. ἐ-πιστολήν του, ἄρα ἔγραψε ταύτην ὁπωσδήποτε μετά τήν πρώτην μετάβασιν τοῦ ἀποστόλου Παύλου εἰς Ρώ-μην. Τό ἐνδεχόμενον τῆς μεταβάσεώς του κατά τό ἐνδιάμεσον χρονικόν διάστημα ἀπό τῆς τυχόν ἐν Καισαρείᾳ συγγραφῆς τῆς πρός Ἐφεσ. ἐπι-στο-λῆς μέχρι τῆς εἰς Ρώμην πρώτης μεταβάσεως τοῦ ἀποστόλου Παύλου ἀπο-κλείε-ται ὡσαύτως ἀπολύτως, ὡς προανεπτύξαμεν, ἐκ τῆς ἐν ταῖς Πράξεσι [ΚΗ΄ 15-31] λεπτομεροῦς περιγραφῆς τῆς μεταβάσεως ταύτης. Ἐάν δέ γίνῃ δεκτόν, ὅτι καί ἡ πρός Ἐφεσίους ἐπιστολή ἐγράφη ἐκ Ρώμης, τότε προσεπιβεβαιοῦται περισσότερον οὐ μόνον ἡ μή μετάβασις τοῦ ἀπο-στόλου Πέτρου εἰς Ρώμην πρό τοῦ ἀποστόλου Παύλου, ἀλλά καί ἡ μετ' αὐτόν καί δή κατά τήν διάρκειαν τῆς ἐκεῖ παραμονῆς του. Διότι ἀπο-κλείου-σιν τοῦτο καί αἱ λοιπαί ἐπιστολαί τοῦ ἀποστόλου Παύλου αἱ γρα-φεῖ-σαι ἐν Ρώμῃ, ἐν αἷς, καί κατά τά προλεχθέντα, δέν μνημονεύεται ὁ ἀπό-στολος Πέτρος παντελῶς.

[10]. Ἔργα Ἰουστίνου ἐκδ. Otto, Ἀπολ. κεφ. 26-56. Κατά τό ἔτος 1574 ἀνεκαλύφθη ἐν Ρώμῃ ἡ ἐπιγραφή αὕτη «Semoni Sancto deo Fidiu...», ἤτοι «τῷ Σί-μωνι Σάγκῳ θεῷ τῶν Σαβίνων». Ἡ ἐπιγραφή αὕτη καταδεικνύει, ὅτι ὁ ἀν-δριάς ἦν ἀφιερωμένος οὐχί τῷ Σίμωνι μάγῳ, ἀλλά τῷ Σίμωνι Σάγκῳ, θεῷ τῶν Σαβίνων. Οἱ δέ ἐν Ρώμῃ χριστιανοί διά τήν διπλῆν προφοράν τοῦ Simoni καί Sancto, διότι ἐπροφέρετο καί Simoni Sancto, ὑπεστή-ριζον τόν μῦθον καί τήν ἐπί τοῦ μύθου στηριζομένην πορείαν τοῦ Πέτρου εἰς Ρώμην, δεικνύοντες τόν ἀνδριάντα. Ἀλλ' ἤδη πλέον τό στήριγμα κατέπεσε καί μετ' αὐτοῦ ὁ μῦθος καί ἡ παράδοσις.

[11]. Πρβλ. + Ἀρχιεπισκόπου Χρυσοστόμου Παπαδοπούλου, μν. ἔργ., σελ. 326. « ... Καί Λατῖνοι θεολόγοι τῆς περιωπῆς τοῦ L. Duchense ἀμφι-βάλλουσι ἤ μᾶλλον δέν πιστεύουσι, ὅτι ὁ ἀπόστολος Πέτρος ἐπεσκό-πευ-σεν ἐν Ρώμῃ»· καί αὐτόθι ὑπ. 1.

«L. Duchense, Histoire ancienne de l’ Eglise, Paris I, 58».

[12]. Τό σχετικόν ὡσαύτως χωρίον τοῦ Τερτυλλιανοῦ, ὅτι ὁ ἀπόστ. Πέτρος ἐχειροτόνησεν ἐπίσκοπον Ρώμης τόν Κλήμεντα, ἀποδεικνύεται προδήλως παρεφθαρμένον ἐκ μόνου τοῦ γεγονότος ὅτι ὁ Κλήμης ἐχειρο-τονή-θη ἐπίσκοπος περί τό 88 ἔτος, ἤτοι εἴκοσι τοὐλάχιστον ἔτη μετά τόν θά-να-τον τοῦ ἀποστόλου Πέτρου. (Πρβλ. + Ἀρχιεπισκόπου Χρυσοστόμου Παπα-δο-πούλου, μν. ἔργ., σελ. 11). Ἀλλά καί ἐάν γίνῃ δεκτόν ὅτι ὁ Κλήμης ἐχειροτονήθη ὄντως ὑπό τοῦ ἀποστόλου Πέτρου, ἐφόσον ὁ πρῶτος ἐπί-σκοπος τῆς Ρώμης Λίνος ἐχειροτονήθη ὑπό τοῦ ἀποστόλου Παύλου, ἄρα εἶναι ὅλως πρόδηλον, ὅτι ὁ ἀπόστολος Παῦλος ὑπῆρξεν ὁ ἱδρυτής τῆς Ἐκκλησίας ταύτης, χειροτονήσας καί τόν πρῶτον ἐπίσκοπον αὐτῆς. Διά τάς χειροτονίας δέ ταύτας καί εἰς τάς «Διαταγάς τῶν Ἀποστόλων» (Β.Ε.Π. τομ. Β’, σελ. 136-137) ἀναφέρονται τά ἑξῆς: «...Τῆς δέ Ρωμαίων Ἐκκλησίας Λίνος μέν ὁ Κλαυδίας πρῶτος ὑπό Παύλου, Κλή-μης δέ, μετά τόν Λίνου θάνατον, ὑπ’ ἐμοῦ Πέτρου δεύτερος κεχειροτόνηται».